

те в сравнението им с турците.

Значително по-различно е положението със **смъртността**. Тук впечатляващо е, че докато общата смъртност при българите превишава тази при турците и циганите, то детската смъртност при тях е далеч по-малка в сравнение със същата при турците и циганите. Така например, докато за съответните години общата смъртност при българите бележи съответно 8,1, 9,3 и 10,3, то същата при турците е съответно 7,4, 7,1 и 6,8, а при циганите е съответно 5,3, 5,4 и 5,3. Естествено, тези различия следва да се обяснят главно с две причини: **първо**, с по-голямата раждаемост при турците и циганите в сравнение с българите; и, **второ**, с това, че в този период при турците и циганите има по-ускорен процес на нарастване на средната продължителност на живота спрямо този при българите. А второто вече свидетелства, че в живота на турците и циганите вече има значителен материален (а в определена степен и духовен) подъем.

Не е така обаче при **детската смъртност до 1 година**. При българите тя е по-статична и със слабо изразена тенденция към спадане - съответно 25,1, 23,4 и 23,1. При турците тя е далеч по-голяма, но затова пък с по-очертана тенденция на спадане - съответно 52,2, 43,8 и 36,5. При циганите обаче функционира друга действителност. Докато през 1965 г. детската смъртност при тях бележи 41,9 процента на хиляда, а през 1970 г. тя спада на 38,1 на хиляда, то през 1974 г. се повишава на 45,6 на хиляда. Вероятно тази разлика следва да се обясни предимно с нерадостния факт, че докато в посочения период турците значително рязко подобряват жилищните си условия (тъкмо тогава те строят масово и гигиенични жилища), то жилищният проблем при циганите рязко изостава (ромите продължават да живеят масово в крайно нехигиенични условия - особено в т. нар. "гета").

Особеностите във взаимоотношенията между раждаемостта и смъртността обясняват и особеностите на процеса на измененията в **естествения прираст**. При българите за изследвания период е на лице едно слабо повишаване на естествения прираст - съответно 5,0, 5,5 и 6,2. При турците и циганите обаче естественият прираст бележи видим спад. По-конкретно, при турците той намалява от 21,1 на 19,4, за да стигне 17,7. При циганите този прираст съответно намаля-